Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (dziesiąta izba)

z dnia 19 listopada 2020 r.*

Odesłanie prejudycjalne – Unia celna – Rozporządzenie (EWG) nr 2913/92 – Wspólnotowy kodeks celny – Artykuł 29 ust. 1 i art. 29 ust. 3 lit. a) – Artykuł 32 ust. 1 lit. c) i art. 32 ust. 5 lit. b) – Rozporządzenie (EWG) nr 2454/93 – Artykuł 157 ust. 2 – Ustalanie wartości celnej – Wartość transakcyjna przywożonych towarów – Pojęcie „warunku sprzedaży" – Płatność w zamian za przyznanie prawa do wyłącznej dystrybucji

W sprawie C-775/19

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Finanzgericht Baden-Württemberg (sąd ds. finansowych w Badenii-Wirtembergii, Niemcy) postanowieniem z dnia 22 lipca 2019 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 22 października 2019 r., w postępowaniu:

5th AVENUE Products Trading GmbH

przeciwko

Hauptzollamt Singen,

TRYBUNAŁ (dziesiąta izba),

w składzie: E. Regan, (sprawozdawca), prezes piątej izby, pełniący obowiązki prezesa dziesiątej izby, E. Juhász i I. Jarukaitis, sędziowie,

rzecznik generalny: M. Szpunar,

sekretarz: A. Calot Escobar,

uwzględniając pisemny etap postępowania,

rozważywszy uwagi, które przedstawili:

– w imieniu Hauptzollamt Singen – B. Geyer, w charakterze pełnomocnika,

– w imieniu rządu czeskiego – M. Smolek, J. Vláčil i L. Dvořáková, w charakterze pełnomocników,

– w imieniu rządu hiszpańskiego – M.J. Ruiz Sánchez, w charakterze pełnomocnika,

– w imieniu Komisji Europejskiej – C. Vollrath i M. Kocjan, w charakterze pełnomocników,

podjąwszy, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, decyzję o rozstrzygnięciu sprawy bez opinii,

* Język postępowania: niemiecki.

wydaje następujący

Wyrok

1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 32 ust. 1 lit. c) i art. 32 ust. 5 lit. b) rozporządzenia Rady (EWG) nr 2913/92 z dnia 12 października 1992 r. ustanawiającego wspólnotowy kodeks celny (Dz.U. 1992, L 302, s. 50, zwanego dalej „kodeksem celnym") oraz art. 157 ust. 2 rozporządzenia Komisji (EWG) nr 2454/93 z dnia 2 lipca 1993 r. ustanawiającego przepisy w celu wykonania rozporządzenia nr 2913/92 (Dz.U. 1993, L 253, s. 1, zwanego dalej „rozporządzeniem wykonawczym").

2 Wniosek ten złożono w ramach sporu między 5th AVENUE Products Trading GmbH (zwaną dalej „5th Avenue") a Hauptzollamt Singen (głównym urzędem celnym w Singen, Niemcy, zwanym dalej „urzędem celnym") w przedmiocie uwzględnienia płatności dokonanej w zamian za przyznanie prawa do wyłącznej dystrybucji przy ustalaniu wartości celnej towarów przywożonych z państwa trzeciego w celu dopuszczenia ich do swobodnego obrotu na terytorium Unii Europejskiej.

Ramy prawne

Kodeks celny

3 Kodeks celny został uchylony i zastąpiony rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 450/2008 z dnia 23 kwietnia 2008 r. ustanawiającym wspólnotowy kodeks celny (zmodernizowany kodeks celny) (Dz.U. 2008, L 145, s. 1), a następnie rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiającym unijny kodeks celny (Dz.U. 2013, L 269, s. 1; sprostowanie Dz.U. 2013, L 287, s. 90). Jednakże zgodnie z art. 286 ust. 2 tego ostatniego rozporządzenia w związku z jego art. 288 ust. 2 kodeks celny miał nadal zastosowanie do dnia 30 kwietnia 2016 r.

4 Artykuł 29 kodeksu celnego, zawarty w rozdziale 3, zatytułowanym „Wartość celna towarów", tytułu II o nagłówku „Elementy służące do naliczania należności celnych przywozowych i należności celnych wywozowych oraz innych środków przewidzianych w wymianie towarowej", przewidywał:

„1. Wartością celną przywożonych towarów jest wartość transakcyjna, to znaczy cena faktycznie zapłacona lub należna za towary, wtedy gdy zostały one sprzedane w celu wywozu na obszar celny Wspólnoty, ustalana, o ile jest to konieczne, na podstawie art. 32 i 33 […]

[…]

3. a) Ceną faktycznie zapłaconą lub należną jest całkowita kwota płatności dokonana lub mająca zostać dokonana przez kupującego wobec lub na korzyść sprzedającego za przywożone towary i obejmująca wszystkie płatności dokonane lub mające być dokonane jako warunek sprzedaży przywożonych towarów przez kupującego sprzedającemu lub przez kupującego osobie trzeciej celem spełnienia zobowiązań sprzedającego. […]

[…]".

5 Zawarty w tym samym rozdziale art. 32 wspomnianego kodeksu stanowił:

„1. W celu ustalenia wartości celnej z zastosowaniem art. 29 do ceny faktycznie zapłaconej lub należnej za przywożone towary dodaje się:

[…]

c) honoraria, tantiemy autorskie i opłaty licencyjne dotyczące towarów, dla których ustalana jest wartość celna, które musi opłacić nabywca, zarówno bezpośrednio, jak i pośrednio, jako warunek sprzedaży wycenianych towarów, o ile te honoraria, tantiemy autorskie i opłaty licencyjne nie są ujęte w cenie faktycznie zapłaconej lub należnej;

d) wartość jakiejkolwiek części dochodu z tytułu dalszej odsprzedaży, dyspozycji lub wykorzystania przywiezionych towarów, która przypada bezpośrednio lub pośrednio sprzedającemu;

[…]

2. Każdy element dodany do ceny faktycznie zapłaconej lub należnej jest doliczany, z zastosowaniem niniejszego artykułu, jedynie na podstawie obiektywnych i wymiernych danych.

[…]

5. Nie naruszając ust. 1 lit. c):

[…]

b) płatności za prawo do dystrybucji lub odsprzedaży przywiezionych towarów, poniesione przez kupującego, nie są doliczane do ceny faktycznie zapłaconej lub należnej za przywiezione towary, jeżeli takie płatności nie stanowią warunku sprzedaży towarów na wywóz do Wspólnoty”.

Rozporządzenie wykonawcze

6 Artykuł 157 rozporządzenia wykonawczego, zawarty w rozdziale 2, zatytułowanym „Przepisy dotyczące honorariów, tantiem autorskich i opłat licencyjnych”, tytułu V o nagłówku „Wartość celna”, stanowił:

„1. Do celów art. 32 ust. 1 lit. c) kodeksu [celnego] za honoraria, tantiemy autorskie i opłaty licencyjne uważa się w szczególności płatności za skorzystanie z praw odnoszących się do:

– wytworzenia przywożonych towarów (w szczególności patenty, projekty, modele i know-how dotycząc[e] produkcji),

lub

– sprzedaży przywożonych towarów na wywóz (w szczególności znaki towarowe, zarejestrowane wzory),

lub

– użycia lub odsprzedaży przywożonych towarów (w szczególności prawa autorskie, technologie traktowane łącznie z przywożonym towarem).

2. Bez uszczerbku dla art. 32 ust. 5 kodeksu [celnego], jeżeli wartość celna przywożonego towaru jest ustalana na podstawie przepisów art. 29 kodeksu [celnego], to honoraria, tantiemy autorskie i opłaty licencyjne dodaje się do ceny faktycznie zapłaconej lub należnej jedynie w przypadku, gdy płatność ta:

– pozostaje w związku z towarami, dla których ustalana jest wartość celna,

oraz

– stanowi warunek sprzedaży tych towarów”.

7 Zawarty w owym rozdziale 2 art. 158 ust. 3 wspomnianego rozporządzenia stanowił:

„Jeżeli honoraria, tantiemy autorskie lub opłaty licencyjne odnoszą się w części do przywożonych towarów i w części do innych składników lub elementów składowych dołączonych do towarów po ich przywozie lub świadczeń, lub usług dokonanych po przywozie, to stosownego podziału dokonuje się jedynie na podstawie obiektywnych i dających się określić [wymiernych] danych, zgodnie z uwagą interpretacyjną dotyczącą art. 32 ust. 2 kodeksu [celnego], zamieszczoną w załączniku 23”.

Postępowanie główne i pytania prejudycjalne

8 W dniu 31 stycznia 2012 r. 5th Avenue, spółka z siedzibą w Niemczech, której przedmiotem działalności jest między innymi obrót wyrobami tytoniowymi i artykułami dla palaczy, oraz Habanos SA, kubańska spółka państwowa eksportująca cygara, zawarły umowę o nazwie „Exclusive Distribution Agreement” (umowę w sprawie wyłącznej dystrybucji, zwaną dalej „EDA”), na podstawie której 5th Avenue uzyskała, jako jedyny i wyłączny dystrybutor, wyłączne prawo do przywozu, sprzedaży i dystrybucji na terytorium Niemiec i Austrii cygar produkowanych przez rzeczoną spółkę państwową. W zamian za przyznanie owego prawa do wyłącznej dystrybucji na terytorium Austrii 5th Avenue zobowiązała się do dokonywania na rzecz Habanos, raz w roku przez okres czterech lat, płatności kwoty określonej jako „rekompensata”, wynoszącej 25% rocznego obrotu wynikającego ze sprzedaży cygar w tym państwie członkowskim.

9 Z postanowienia odsyłającego wynika, że 5th Avenue zamawiała cygara w oparciu o cennik i że do celów przywozu owych produktów wykorzystywała skład celny, dla którego uzyskano pozwolenie, znajdujący się w miejscu jej siedziby, w Niemczech. W momencie przyjmowania owych towarów na skład 5th Avenue zgłaszała organom celnym faktycznie zapłaconą cenę zakupu oraz fracht i ubezpieczenie, nie uwzględniając jednak rekompensaty należnej na podstawie EDA, jaka przypadała na towary sprzedawane na terytorium Austrii. W tym momencie nie było bowiem jeszcze ustalone, jaką część wspomnianych towarów zamierzała ona sprzedawać w Austrii, a jaką – w Niemczech. Cygara – w chwili ich wyprowadzania z rzeczonego składu – dopuszczano do swobodnego obrotu w trybie uproszczonego zakończenia procedury poprzez ich wpisanie do dokumentów rachunkowych, bez ponownego przedstawiania ich organom celnym.

10 W następstwie kontroli celnej kontroler stwierdził, że zapłata rekompensaty przewidzianej w EDA stanowi oddzielny element ceny zakupu przywożonych towarów, który zgodnie z art. 29 ust. 3 lit. a) kodeksu celnego należało uwzględnić przy ustalaniu wartości celnej owych towarów.

11 Urząd celny, podzielając stanowisko kontrolera, wydał szereg decyzji dotyczących przywozowych należności celnych i podatkowych, w tym decyzję z dnia 28 sierpnia 2015 r., przy czym przedmiotem postępowania głównego jest wyłącznie ta ostatnia decyzja. Zgodnie z rzeczoną decyzją urząd celny dokonał retrospektywnego pokrycia należności celnych przywozowych w odniesieniu do towarów, które 5th Avenue objęła procedurą składowania celnego w okresie od 21 lutego do 12 grudnia 2013 r.

12 W dniu 23 września 2015 r. 5th Avenue wniosła odwołanie od tej decyzji.

13 Decyzją z dnia 22 listopada 2017 r. urząd celny w zasadniczej części oddalił rzeczone odwołanie jako bezzasadne.

14 W dniu 6 grudnia 2017 r. 5th Avenue wniosła skargę na tę decyzję do Finanzgericht Baden-Württemberg (sądu ds. finansowych w Badenii-Wirtembergii, Niemcy) na tej podstawie, że płatności dokonane tytułem rekompensaty za przyznanie wyłącznych praw do dystrybucji nie stanowią warunku sprzedaży ani nie pozostają w związku z towarami, których wartość celna jest ustalana, w rozumieniu art. 32 ust. 5 lit. b) kodeksu celnego i art. 157 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego. Po pierwsze, zapłata owej rekompensaty nie jest na tyle ważna, że w jej braku sprzedający odmówiłby przystąpienia do sprzedaży. Wspomniana rekompensata miała być bowiem płacona tylko w zamian za prawo do wyłącznej dystrybucji na terytorium Austrii i tylko przez okres czterech pierwszych lat. Po drugie, zakres prawa do wyłącznej dystrybucji jest szerszy niż zakres prawa do rozporządzania towarami w celu ich odsprzedaży i nie ma wpływu na wartość towarów przy przywozie. W przypadku nieprzyznania prawa do wyłącznej dystrybucji sprzedaż towarów nie jest bowiem prawnie wykluczona.

15 Urząd celny twierdzi, że rozpatrywaną w postępowaniu głównym rekompensatę – niezależnie od tego, czy uznać ją za oddzielny element ceny zakupu, czy za honoraria, tantiemy autorskie lub opłaty licencyjne – należy dodać do wartości celnej, ponieważ stanowi ona warunek sprzedaży i pozostaje w związku z przywożonymi towarami. Zgodnie bowiem z art. 32 ust. 1 lit. c) kodeksu celnego zapłatę honorariów, tantiem autorskich lub opłat licencyjnych uważa się za warunek sprzedaży, jeżeli sprzedający lub osoba z nim powiązana wymaga od nabywcy dokonania tej płatności. Jeżeli, tak jak w niniejszej sprawie, sprzedawca towarów i podmiot praw pokrewnych, na rzecz którego nabywca tych towarów uiszcza opłaty za przyznanie owych praw, są jedną i tą samą osobą, należy uznać, że dostawa towarów objętych licencją zależy nie tylko od zapłaty ceny zakupu, lecz również od uiszczenia opłaty, podobnie jak przewiduje obecnie art. 136 ust. 4 lit. a) rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2015/2447 z dnia 24 listopada 2015 r. ustanawiającego szczegółowe zasady wykonania niektórych przepisów rozporządzenia nr 952/2013 (Dz.U. 2015, L 343, s. 558). 5th Avenue nie przedstawiła zresztą dowodów na to, że Habanos dostarczałby towary nawet w braku uiszczenia owych opłat. Co więcej, honoraria, tantiemy autorskie i opłaty licencyjne pozostają również w związku z przywożonymi towarami. Ich wysokość jest bowiem obliczana na podstawie obrotu wynikającego ze sprzedaży tych towarów. Ponadto żądanie ochrony terytorialnej nie pochodziło od nabywcy.

16 Zdaniem sądu odsyłającego rozpatrywana w postępowaniu głównym rekompensata, którą przewiduje EDA, nie stanowi oddzielnego elementu ceny zakupu w rozumieniu art. 29 ust. 3 lit. a) kodeksu celnego, lecz jest objęta pojęciem honorariów, tantiem autorskich i opłat licencyjnych w rozumieniu art. 32 ust. 1 lit. c) i art. 32 ust. 5 lit. b) owego kodeksu w związku z art. 157 ust. 1 tiret trzecie i art. 157 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego. Rekompensata ta jest bowiem uiszczana z tytułu korzystania z praw odnoszących się do używania lub odsprzedaży przywożonych towarów. Zgodnie z wyrokiem z dnia 9 marca 2017 r., GE Healthcare (C-173/15, EU:C:2017:195), owe honoraria, tantiemy autorskie i opłaty licencyjne należy zatem dodać do ceny zakupu, jeżeli spełnione są łącznie trzy przesłanki, a mianowicie: honoraria, tantiemy autorskie i opłaty licencyjne nie zostały uwzględnione w cenie faktycznie zapłaconej lub należnej, pozostają one w związku z towarami, których wartość celna jest ustalana, a nabywca jest zobowiązany opłacić te honoraria, tantiemy autorskie i opłaty licencyjne jako warunek sprzedaży wycenianych towarów.

17 W ocenie sądu odsyłającego pierwsza i trzecia z tych przesłanek są w niniejszej sprawie spełnione. Po pierwsze, z postanowień EDA wynika, że honoraria, tantiemy autorskie i opłaty licencyjne uiszczone w zamian za prawo do wyłącznej dystrybucji rozpatrywanych towarów na terytorium Austrii nie były uwzględnione w cenie zakupu towarów, których wartość celna jest ustalana, co zresztą jest bezsporne między stronami. Po drugie, zapłata rekompensaty rozpatrywanej w postępowaniu głównym stanowi również warunek sprzedaży. Jeżeli bowiem sprzedawca przywożonych towarów jest także licencjodawcą, należy domniemywać, że oprócz zapłaty ceny wymaga on również od nabywcy, będącego także licencjobiorcą, uiszczenia honorariów, tantiem autorskich i opłat licencyjnych. Należy zatem uznać, że Habanos nie dostarczałby towarów przeznaczonych do dystrybucji na terytorium

Austrii bez uiszczenia owej rekompensaty, a w każdym razie że nie dostarczałaby ona owych towarów na takich samych warunkach umownych jak te uzgodnione. Nie ma w tym względzie znaczenia okoliczność, że zobowiązanie to wygasało po upływie okresu czterech lat, ponieważ okoliczność ta nie dowodzi, że nabywca uzyskałby w tym okresie prawo do wyłącznej dystrybucji w braku zapłaty rzeczonej rekompensaty. Pozbawiona znaczenia jest także okoliczność, że rekompensatę rozpatrywaną w postępowaniu głównym uzgodniono w umowie ramowej, takiej jak EDA, ponieważ w umowie tej przewidziano zapłatę owej rekompensaty przy każdym późniejszym indywidualnym zakupie.

18 Sąd odsyłający ma natomiast wątpliwości, czy spełniona jest druga przesłanka. W tym względzie, zdaniem rzeczonego sądu, należy dokonać rozróżnienia pomiędzy prawem do dystrybucji, na podstawie którego dystrybutorowi przysługuje uprawnienie do pierwszej odsprzedaży przywożonych towarów na danym terytorium, a wyłącznością terytorialną, na podstawie której ów dystrybutor uzyskuje prawo do wyłącznej dystrybucji danych towarów na tym terytorium, korzystając z ochrony terytorialnej. O ile na gruncie EDA rekompensata rozpatrywana w postępowaniu głównym pokrywała bez rozróżnienia oba te elementy, o tyle jedynie prawo do dystrybucji ma wyraźny związek z przywożonymi towarami, ponieważ prawo do ich odsprzedaży lub dystrybucji jest objęte uprawnieniem do rozporządzania nimi, a zatem jest w nich zawarte. Natomiast prawo do dystrybucji wyłącznej jest uprawnieniem dodatkowym, wykraczającym poza zakres przeniesienia uprawnienia do rozporządzania towarami. Wynika z tego, że honoraria, tantiemy autorskie lub opłaty licencyjne z tytułu przyznania prawa do wyłącznej dystrybucji uiszczane są w istocie nie w zamian za przywożone towary, lecz po to, by sprzedający nie zaopatrywał innych osób na terytorium, którego dotyczy umowa.

19 Na wypadek uznania, że przyznanie wyłączności terytorialnej nie jest związane z przywożonymi towarami, sąd odsyłający zastanawia się ponadto, czy na potrzeby ustalenia wartości celnej owych towarów do ceny ich zakupu należy dodać całość wspomnianej rekompensaty, czy też należy w niej uwzględnić jedynie część odpowiadającą tej wartości rzeczonej rekompensaty, która ma związek z towarami. W pkt 52 wyroku z dnia 9 marca 2017 r., GE Healthcare (C-173/15, EU:C:2017:195), Trybunał orzekł w odniesieniu do art. 158 ust. 3 rozporządzenia wykonawczego, że nawet jeśli honoraria, tantiemy autorskie i opłaty licencyjne odnoszą się w części do przywożonych towarów, a w części do usług dokonanych po przywozie, korekta, o której mowa w art. 32 ust. 1 lit. c) kodeksu celnego, może zostać zastosowana na podstawie obiektywnych i wymiernych danych, pozwalających na ustalenie kwoty honorariów, tantiem autorskich lub opłat licencyjnych pozostających w związku z tymi towarami. Należy zatem ustalić, czy zasady te można zastosować w postępowaniu głównym. Jeśli tak, powstaje pytanie o to, na podstawie jakich kryteriów należy dokonać tego podziału w odniesieniu do rekompensaty rozpatrywanej w postępowaniu głównym w braku obiektywnych i wymiernych danych w rozumieniu tych przepisów.

20 W tych okolicznościach Finanzgericht Baden-Württemberg (sąd ds. finansowych w Badenii-Wirtembergii) postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującymi pytaniami prejudycjalnymi:

„1) Czy płatności, które nabywca towaru uiszcza dodatkowo do ceny sprzedaży w zależności od wielkości jego obrotów przez okres czterech lat, raz w roku, z tego tytułu że ma prawo do sprzedaży towaru:

– na określonym obszarze,

– po raz pierwszy w ogóle,

– na zasadzie wyłączności oraz

– w sposób stały

stanowią opłaty licencyjne w rozumieniu art. 32 ust. 1 lit. c) [kodeksu celnego], które dodaje się do ceny faktycznie zapłaconej lub należnej za przywożone towary zgodnie z art. 32 ust. 5 lit. b) kodeksu celnego w związku z art. 157 ust. 2 rozporządzenia [wykonawczego]?

2) Czy takie wynagrodzenia dodaje się w danym wypadku jedynie proporcjonalnie do ceny faktycznie zapłaconej lub należnej za przywożone towary, a jeśli tak, to na podstawie jakiego kryterium i w jakim zakresie?".

W przedmiocie pytań prejudycjalnych

W przedmiocie pytania pierwszego

21 Poprzez pytanie pierwsze sąd odsyłający dąży w istocie do ustalenia, czy art. 32 ust. 1 lit. c) i art. 32 ust. 5 lit. b) kodeksu celnego w związku z art. 157 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego należy interpretować w ten sposób, że płatność dokonywaną przez ograniczony czas przez nabywcę przywożonych towarów na rzecz ich sprzedawcy w zamian za przyznanie przez sprzedawcę prawa do wyłącznej dystrybucji tych towarów na danym terytorium, obliczaną na podstawie obrotu osiągniętego na owym terytorium, należy uwzględnić w wartości celnej rzeczonych towarów.

22 Należy przypomnieć, że prawo Unii z zakresu obliczania wartości celnej ma na celu ustanowienie sprawiedliwego, jednolitego i bezstronnego systemu, wykluczającego stosowanie arbitralnych lub fikcyjnych wartości celnych. Wartość celna powinna zatem odzwierciedlać rzeczywistą wartość ekonomiczną przywożonych towarów i w związku z tym uwzględniać wszystkie elementy tych towarów, które przedstawiają wartość ekonomiczną (zob. w szczególności wyroki: z dnia 16 listopada 2006 r., Compaq Computer International Corporation, C-306/04, EU:C:2006:716, pkt 30; z dnia 20 grudnia 2017 r., Hamamatsu Photonics Deutschland, C-529/16, EU:C:2017:984, pkt 24; a także z dnia 20 czerwca 2019 r., Oribalt Rīga, C-1/18, EU:C:2019:519, pkt 22).

23 W szczególności, na mocy art. 29 kodeksu celnego wartością celną przywożonych towarów jest wartość transakcyjna, to znaczy cena faktycznie zapłacona lub należna za towary, gdy zostały one sprzedane w celu wywozu na obszar celny Unii, z zastrzeżeniem dostosowań, które w stosownym przypadku powinny zostać dokonane zgodnie z, między innymi, art. 32 tego kodeksu (zob. w szczególności wyroki: z dnia 16 czerwca 2016 r., EURO 2004. Hungary, C-291/15, EU:C:2016:455, pkt 24; z dnia 9 marca 2017 r., GE Healthcare, C-173/15, EU:C:2017:195, pkt 31; a także z dnia 20 grudnia 2017 r., Hamamatsu Photonics Deutschland, C-529/16, EU:C:2017:984, pkt 25).

24 Jak Trybunał już zauważył, wartość celna powinna zostać określona w pierwszej kolejności wedle metody zwanej „wartością transakcyjną" przywożonych towarów (wyroki: z dnia 16 czerwca 2016 r., EURO 2004. Hungary, C-291/15, EU:C:2016:455, pkt 30; a także z dnia 20 grudnia 2017 r., Hamamatsu Photonics Deutschland, C-529/16, EU:C:2017:984, pkt 26). Ta metoda określania wartości celnej powinna być zatem najbardziej odpowiednia i najczęściej stosowana (wyroki: z dnia 12 grudnia 2013 r., Christodoulou i in., C-116/12, EU:C:2013:825, pkt 44; a także z dnia 16 czerwca 2016 r., EURO 2004. Hungary, C-291/15, EU:C:2016:455, pkt 30).

25 Cena faktycznie zapłacona lub należna za towary stanowi więc co do zasady podstawę obliczenia wartości celnej, mimo że cena ta stanowi czynnik, który powinien w razie potrzeby być przedmiotem dostosowania, jeżeli operacja taka jest niezbędna w celu uniknięcia ustalenia arbitralnej lub fikcyjnej wartości celnej (zob. w szczególności wyroki: z dnia 16 czerwca 2016 r., EURO 2004. Hungary, C-291/15, EU:C:2016:455, pkt 25; z dnia 20 grudnia 2017 r., Hamamatsu Photonics Deutschland, C-529/16, EU:C:2017:984, pkt 27; a także z dnia 20 czerwca 2019 r., Oribalt Rīga, C-1/18, EU:C:2019:519, pkt 23).

26 Zgodnie bowiem z celem zamierzonym przez przepisy kodeksu celnego dotyczące ustalania wartości celnej, przypomnianym w pkt 22 niniejszego wyroku, wartość transakcyjna powinna odzwierciedlać rzeczywistą wartość ekonomiczną przywożonych towarów (wyroki: z dnia 12 grudnia 2013 r., Christodoulou i in., C-116/12, EU:C:2013:825, pkt 40; z dnia 16 czerwca 2016 r., EURO 2004. Hungary, C-291/15, EU:C:2016:455, pkt 26; a także z dnia 20 grudnia 2017 r., Hamamatsu Photonics Deutschland, C-529/16, EU:C:2017:984, pkt 28).

27 W tym względzie elementy, które należy dodać do ceny faktycznie zapłaconej lub należnej za przywożone towary w celu ustalenia ich wartości celnej, są wymienione w art. 32 kodeksu celnego. I tak, zgodnie z ust. 1 lit. c) tego przepisu do owej ceny dolicza się honoraria, tantiemy autorskie i opłaty licencyjne dotyczące towarów, których wartość celna jest ustalana, które nabywca musi uiścić jako warunek sprzedaży wycenianych towarów, o ile te honoraria, tantiemy autorskie i opłaty licencyjne nie zostały ujęte w cenie faktycznie zapłaconej lub należnej.

28 Artykuł 157 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego uściśla w tym względzie, że honoraria, tantiemy autorskie i opłaty licencyjne należy dodać do ceny faktycznie zapłaconej lub należnej wtedy, gdy płatność ta, po pierwsze, pozostaje w związku z towarami, których wartość celna jest ustalana, oraz po drugie, stanowi warunek sprzedaży tych towarów.

29 Jednakże, jak Komisja Europejska słusznie zauważyła w uwagach na piśmie, należy stwierdzić, że zawarte w tych przepisach pojęcia „honorariów", „tantiem autorskich" i „opłat licencyjnych" dotyczą wyłącznie płatności dokonywanych przez nabywcę na rzecz sprzedawcy z tytułu korzystania z praw własności intelektualnej.

30 Jak wynika bowiem z samego brzmienia art. 157 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego, pojęcia te dotyczą płatności za korzystanie z praw odnoszących się do wytwarzania towarów, takich jak w szczególności „patenty, projekty, modele i know-how dotycząc[e] produkcji", do sprzedaży towarów na wywóz, takich jak w szczególności „znaki towarowe i zarejestrowane wzory", a także do używania lub odsprzedaży owych towarów, takich jak w szczególności „prawa autorskie i technologie traktowane łącznie z tymi towarami" (zob. podobnie wyrok z dnia 9 marca 2017 r., GE Healthcare, C-173/15, EU:C:2017:195, pkt 33).

31 Tymczasem w niniejszej sprawie z informacji, którymi dysponuje Trybunał, wynika, że płatności rozpatrywane w postępowaniu głównym, zgodnie z postanowieniami umownymi wiążącymi strony w postępowaniu głównym, są dokonywane nie w zamian za przyznanie praw własności intelektualnej, lecz w zamian za przyznanie prawa do wyłącznej dystrybucji. W szczególności nic w postanowieniu odsyłającym nie wskazuje na to, by płatności te były należne z tytułu udzielenia przez sprzedawcę ewentualnej licencji dotyczącej praw własności intelektualnej, których byłby on podmiotem.

32 W związku z tym art. 32 ust. 1 lit. c) i art. 32 ust. 5 lit. b) kodeksu celnego oraz art. 157 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego nie znajdują zastosowania w postępowaniu głównym.

33 Niemniej zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału w ramach ustanowionej w art. 267 TFUE procedury współpracy między sądami krajowymi a Trybunałem do tego ostatniego należy udzielenie sądowi krajowemu użytecznej odpowiedzi, która umożliwi mu rozstrzygnięcie zawisłego przed nim sporu. Mając to na uwadze, Trybunał powinien w razie potrzeby przeformułować przedłożone mu pytania. Zadaniem Trybunału jest bowiem dokonanie wykładni wszystkich przepisów prawa Unii, które są niezbędne sądom krajowym do rozstrzygnięcia zawisłych przed nimi sporów, nawet jeżeli przepisy te nie są wyraźnie wskazane w pytaniach zadanych przez te sądy (wyrok z dnia 12 marca 2020 r., Caisse d'assurance retraite et de la santé au travail d'Alsace-Moselle, C-769/18, EU:C:2020:203, pkt 39).

34 Wobec tego, mimo że formalnie sąd odsyłający ograniczył pierwsze pytanie do wykładni art. 32 ust. 1 lit. c) i art. 32 ust. 5 lit. b) kodeksu celnego oraz art. 157 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego, okoliczność ta nie stoi na przeszkodzie temu, by Trybunał udzielił mu odpowiedzi dotyczącej prawa Unii we wszystkich aspektach wykładni, które mogą być użyteczne dla rozstrzygnięcia zawisłej przed sądem odsyłającym sprawy, bez względu na to, czy sąd ten odniósł się do nich w treści swych pytań, czy też nie. W tym względzie do Trybunału należy wyprowadzenie z całości informacji przedstawionych przez sąd krajowy, a w szczególności z uzasadnienia postanowienia odsyłającego, elementów prawa, które wymagają wykładni w świetle przedmiotu sporu (wyrok z dnia 12 marca 2020 r., Caisse d'assurance retraite et de la santé au travail d'Alsace-Moselle, C-769/18, EU:C:2020:203, pkt 40).

35 W niniejszej sprawie, ze względu na to, że – jak wynika z pkt 23–25 niniejszego wyroku – przewidzianych w art. 32 kodeksu celnego dostosowań wartości transakcyjnej przywożonych towarów w rozumieniu art. 29 kodeksu celnego dokonuje się jedynie wtedy, gdy takie dostosowania są niezbędne, aby owa wartość odzwierciedlała rzeczywistą wartość gospodarczą tych towarów, należy zbadać, czy – jak podnosi Komisja – płatność taka jak ta rozpatrywana w postępowaniu głównym stanowi w istocie część wartości celnej rzeczonych towarów jako element ceny faktycznie zapłaconej lub należnej, zgodnie ze wspomnianym art. 29, a w szczególności z jego ust. 1 i ust. 3 lit. a).

36 W związku z tym należy uznać, że poprzez pierwsze przedstawione pytanie sąd odsyłający dąży do ustalenia, czy art. 29 ust. 1 i ust. 3 lit. a) kodeksu celnego trzeba interpretować w ten sposób, że płatność dokonywaną przez ograniczony czas przez nabywcę przywożonych towarów na rzecz ich sprzedawcy w zamian za przyznanie przez sprzedawcę prawa do wyłącznej dystrybucji tych towarów na danym terytorium, obliczaną na podstawie obrotu osiągniętego na owym terytorium, należy uwzględnić w wartości celnej rzeczonych towarów.

37 W tym względzie trzeba zauważyć, że „cena faktycznie zapłacona lub należna" w rozumieniu art. 29 ust. 1 kodeksu celnego odpowiada, zgodnie z ust. 3 lit. a) tego artykułu, całkowitej kwocie płatności, której nabywca dokonał lub ma dokonać na rzecz sprzedającego za przywożone towary, i obejmuje wszystkie płatności dokonane pomiędzy nimi jako „warunek sprzedaży" owych towarów.

38 Wynika z tego, że płatność dokonaną przez nabywcę na rzecz sprzedającego należy uwzględnić w wartości transakcyjnej danych towarów, o ile jest ona objęta „warunkami sprzedaży" owych towarów w rozumieniu art. 29 ust. 3 lit. a) kodeksu celnego.

39 Wniosek ten znajduje ponadto potwierdzenie w art. 32 ust. 5 lit. b) tego kodeksu, który przewiduje, przeciwnie, właśnie w odniesieniu do płatności dokonywanych przez nabywcę w zamian za prawo do dystrybucji lub odsprzedaży przywożonych towarów, że płatności tych nie dodaje się do ceny faktycznie zapłaconej lub należnej, jeżeli nie stanowią one takiego warunku sprzedaży owych towarów.

40 Choć żaden przepis kodeksu celnego ani rozporządzenia wykonawczego nie zawiera definicji pojęcia „warunku sprzedaży" w rozumieniu art. 29 ust. 3 lit. a) tego kodeksu, z orzecznictwa Trybunału wynika, że w celu zachowania pierwszeństwa metody wartości transakcyjnej pojęcia zawarte w art. 29 należy interpretować w sposób szeroki (zob. podobnie wyrok z dnia 12 grudnia 2013 r., Christodoulou i in., C-116/12, EU:C:2013:825, pkt 45).

41 I tak Trybunał orzekł już w odniesieniu do pojęcia „warunku sprzedaży", o którym mowa w art. 32 ust. 1 lit. c) kodeksu celnego, że płatność stanowi taki „warunek sprzedaży" towarów, których wartość celna jest ustalana, jeżeli w ramach stosunków umownych między sprzedawcą lub osobą, która jest z nim powiązana, a nabywcą dokonanie tej płatności jest tak ważne dla sprzedającego, że bez jej dokonania nie przystąpiłby on do sprzedaży (wyrok z dnia 9 marca 2017 r., GE Healthcare, C-173/15, EU:C:2017:195, pkt 60).

42 Ze względu na to, że celem art. 32 kodeksu celnego jest uściślenie wartości transakcyjnej przywożonych towarów w rozumieniu art. 29 owego kodeksu i w związku z tym cel ten jest tożsamy z celem rzeczonego art. 29, należy stwierdzić, że taka wykładnia pojęcia „warunku sprzedaży" ma zastosowanie również w kontekście tego ostatniego artykułu. W świetle wymogów jedności i spójności porządku prawnego Unii pojęcia używane w aktach przyjętych w tej samej dziedzinie muszą bowiem mieć to samo znaczenie, chyba że prawodawca Unii wyraził odmienną wolę (zob. w szczególności wyrok z dnia 15 września 2016 r., Landkreis Potsdam-Mittelmark, C-400/15, EU:C:2016:687, pkt 37 i przytoczone tam orzecznictwo).

43 Z powyższego wynika, że płatność taką jak tę rozpatrywaną w postępowaniu głównym należy uznać za „warunek sprzedaży" przywożonych towarów w rozumieniu art. 29 ust. 3 lit. a) kodeksu celnego, jeżeli płatność ta była wymagana przez sprzedawcę jako warunek wyłącznej dystrybucji tych towarów na danym terytorium.

44 Otóż z informacji, którymi dysponuje Trybunał, wynika, że zgodnie z oceną dokonaną przez sąd odsyłający tak właśnie jest, ponieważ sąd ten w postanowieniu odsyłającym doszedł już do wniosku, że sprzedawca towarów – ze względu na to, że jest on również odbiorcą rozpatrywanej płatności – nie dostarczyłby owych towarów w celu ich wyłącznej dystrybucji na terytorium Austrii w braku dokonania owej płatności, wobec czego płatność tę należy uznać za objętą warunkami sprzedaży rzeczonych towarów.

45 Nie ma w tym względzie znaczenia okoliczność – jak stwierdził zresztą sąd odsyłający – że płatność tę nałożono w umowie ramowej w sprawie wyłącznej dystrybucji, a nie w każdej zawieranej później indywidualnej umowie sprzedaży danych towarów, ponieważ postanowienia owej umowy ramowej określają warunki dokonywania poszczególnych sprzedaży detalicznych (zob. podobnie wyroki: z dnia 4 lutego 1986 r., Van Houten International, 65/85, EU:C:1986:53, pkt 13; a także z dnia 23 lutego 2006 r., Dollond & Aitchison, C-491/04, EU:C:2006:144, pkt 26).

46 Pozbawiona znaczenia jest także okoliczność – na co sąd odsyłający również zwrócił uwagę – że rzeczona płatność powinna być dokonywana jedynie przez ograniczony czas, w niniejszej sprawie przez cztery lata, ponieważ spór w postępowaniu głównym dotyczy właśnie ustalenia wartości celnej rozpatrywanych towarów w tym początkowym okresie, w którym sprzedający rzeczywiście wymagał takiej płatności w zamian za wyłączną dystrybucję swoich towarów.

47 W świetle ogółu powyższych rozważań na pytanie pierwsze trzeba odpowiedzieć, iż art. 29 ust. 1 i art. 29 ust. 3 lit. a) kodeksu celnego należy interpretować w ten sposób, że płatność dokonywaną przez ograniczony czas przez nabywcę przywożonych towarów na rzecz ich sprzedawcy w zamian za przyznanie przez sprzedawcę prawa do wyłącznej dystrybucji tych towarów na danym terytorium, obliczaną na podstawie obrotu osiągniętego na owym terytorium, należy uwzględnić w wartości celnej rzeczonych towarów.

W przedmiocie pytania drugiego

48 Ze względu na odpowiedź udzieloną na pytanie pierwsze nie ma potrzeby udzielania odpowiedzi na pytanie drugie.

W przedmiocie kosztów

49 Dla stron w postępowaniu głównym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądem odsyłającym, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniu głównym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (dziesiąta izba) orzeka, co następuje:

Artykuł 29 ust. 1 i art. 29 ust. 3 lit. a) rozporządzenia Rady (EWG) nr 2913/92 z dnia 12 października 1992 r. ustanawiającego wspólnotowy kodeks celny należy interpretować w ten sposób, że płatność dokonywaną przez ograniczony czas przez nabywcę przywożonych towarów na rzecz ich sprzedawcy w zamian za przyznanie przez sprzedawcę prawa do wyłącznej dystrybucji tych towarów na danym terytorium, obliczaną na podstawie obrotu osiągniętego na owym terytorium, należy uwzględnić w wartości celnej rzeczonych towarów.

Podpisy